

Факултет по славянски филологии
Софийски университет „Св. Климент Охридски”

Международна научна конференция

Езици на паметта в литературния текст

Програма

26-27 април 2013 г.
София

Всеки текст произвежда памет, това е едно от неговите основни предназначения. Паметта е диахрония и синхрония, топос и хронос, универсалия и специфика. Тя е кодирана в езиковата картина на света, в моделите на езиковото общуване. Бихме могли да говорим за различни видове памет – индивидуална, митологична, историческа, национална... Те често „влизат“ една в друга, поместват се взаимно, наслагат се и се допълват, включително чрез възможността от противоречия. Паметта, от друга страна, е съзидателна сила на всички видове идентичност. Без памет не може да има нито личност и колектив, нито езиково (само)съзнание. Ролята на литературния текст в тези процеси е особено важна, още от момента, в който е изобретена първата писменост. Понятието *литературен текст* се разбира в широки граници: вербален текст, чиято информация може да бъде споделена от някаква група хора. Темата на конференцията предполага езикови, литературни, културологични подходи към изследването на връзката между памет и текст. Форумът е отворен към всички, които биха искали да изследват различните начини, по които писмената култура – посредством различни езици – поражда индивидуални и общностни идентичности чрез механизма на споделената памет.

Организационен комитет:

Проф. дфн Милена Кирова
Проф. д-р Амелия Личева
Доц. д-р Петя Осенова
Гл. ас. д-р Кристина Йорданова
Ас. д-р Надежда Стоянова

26 април 2013 (петък)

Нова конферентна зала

9:00 – 10:00 Регистрация за участниците

Пленарна сесия

Модератор: Милена Кирова

10:00 Откриване

10:10 – 10:30 Милена Цанева (СУ „Св. Климент Охридски“)

Паисий и Вазов в плана на историческата памет

10:30 – 10:50 Инна Пелева (ПУ „Паисий Хилендарски“)

Умората от паметта – български сюжети и фигури

10:50 – 11:10 Мария Китанова (Институт за български език)

Етнолингвистични изследвания в Института за български език.

11:10 - 11:30 Лучия Антонова (Институт за български език)

Родовата памет, отразена в текстове от говора на "нашенците" в Гора

11:30– 11:45 Кафе пауза

Заседания по секции

ЛИТЕРАТУРНИ СЕКЦИИ

Нова конферентна зала

Модератор: Миглена Николчина

11:45 – 12:05 Миглена Николчина (СУ „Св. Климент Охридски“)

Дисидентство срещу просветителство: възрожденската паметова следа в епохата на комунизма

12:05 – 12:25 Панайот Карагъзов (СУ „Св. Климент Охридски“)

Соцхимните като места и *петна* на паметта

12:25 – 12:45 Милена Кирова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Комунизъм за продан: тоталитарното (ни) минало в произведенията на български писатели-имигранти след 1989 година

12:45 - 13:05 Жана Попова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Гласът на Съпричастния (в автобиографичните книги „В името на голямата цел“ на Бианка Панова и „Аз бях в разузнаването“ на Велизар Енчев)

13:05 – 13:20 Дискусия

Първа зала

Модератор: Катя Станева

11:45 – 12:05 Катя Станева (СУ „Св. Климент Охридски“)

Жанрове и езици на себепознанието през Възраждането

12:05 – 12:25 Славя Димитрова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Езикови идентификации в литературата на Ранното чешко възраждане

12:25 – 12:45 Димитринка Димитрова (Институт за литература)

Космогоничната митология в българската устна словесност

12:45 – 13:05 Мария Маринова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Приказката за спящата красавица и архетипът на двойната женска инициация

13:05 – 13:20 Дискусия

13.20-14.00 Обедна почивка

Нова конферентна зала

Модератор: Амелия Личева

14:00 – 14:20 Миряна Янакиева, (Институт за литература)

Музиката като език на паметта в литературата

14:20 – 14:40 Майа Разбойникова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Корективното спомняне в литературния текст. За напрежението между индивидуален спомен и комуникативна памет в романите на Уве Тим

14:40 – 15:00 Яна Андреева (СУ „Св. Климент Охридски“)

Памет за родината и идентичност в романа “Плачеши щастливи хора” на Жуау де Мелу

15:00 – 15:20 Амелия Личева (СУ „Св. Климент Охридски“)

Езици на паметта в „Облакът Атлас” на Дейвид Мичъл

15:20 – 15:40 Иванка Шишева (СУ „Св. Климент Охридски“)

Кино-литературната памет на „Подстригване“

15:40 – 16:00 Дискусия

Първа зала

Модератор: Надежда Стоянова

14:00 – 14:20 Биляна Борисова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Поемата „Септември” от Гео Милев и антологията „Вик за правда” от Ъптон Синклер - памет и помнене: езици на изразяване

14:20 – 14:40 Людмила Малинова (Институт за литература)

Път и памет в поезията на Багряна

14:40:15:00 Надежда Стоянова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Танцуващият човек в българската белетристика от 20-те години на XX век (върху произведения на Чавдар Мутафов, Владимир Полянов, Антон Страшимиров и др.)

15:00 – 15:20 Иван Христов (Институт за литература)

Кръгът „Стрелец”: памет и идентичност

15:20 – 15:40 Владимир Игнатов (СУ „Св. Климент Охридски“)

Войната и дългът: функции на споделената памет (наблюдения върху разказа „Героят баща” на Добри Немиров)

15:40 – 16:00 Дискусия

16:00 – 16:15 Кафе пауза

Нова конферентна зала
Модератор: Иван Иванов

16:15 – 16:35 Иван Иванов (СУ „Св. Климент Охридски“)

Мъртъв ли е постмодернизмът?

16:35 – 16:55 Елка Димитрова (Институт за литература)

Текстовете на Цветан Марангозов като продължение на недописаните български авангарди

16:55 – 17:15 Бойко Пенчев, Диана Атанасова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Литературна памет и историческо знание. (Как литературата пише учебниците по история)

17:15 – 17:35 Яница Радева (СУ „Св. Климент Охридски“)

Пластове на паметта - наблюдения върху „Къщата” на Емилия Дворянова

17:35 – 17:55 Радея Гешева (СУ „Св. Климент Охридски“)

Антагонизмът на гласовете. Перспективи за разглеждане на време и памет в романа на италианската писателка Наталия Гинзбург „Семеен лексикон”

17:55 – 18:10 Албена Вачева (ЮЗУ „Неофит Рилски“)

Женският салон и контекстите на националната литературна памет

18:10 – 18:25 Дискусия

Първа зала

Модератор: Чавдар Парушев

16:15 – 16:35 Paweł Dziadul (Adam Mickiewicz University in Poznań, Republic of Poland)

Memory – diachrony – literary text. About a “topos” in Slavonic Orthodox literature during the Middle Ages

16:35 – 16:55 Pavel Zeman (Masaryk University, Czech Republic)

Следосвобожденска България в спомените на чешкия учител Антонин Шоурек

16:55 – 17:15 Milan Kendra (University of Prešov, The Slovak Republic)

Autobiography is fiction – or vice versa?

17:15 – 17:35 Ivana Miljković (Serbia)

Archetypal Motives in Serbian and European Literature

17:35 – 17:55 Чавдар Парушев (СУ „Св. Климент Охридски“)

Антиутопичната памет – „1984” на Джордж Оруел и “The Giver” на Лоуис Лаури

17:55 – 18:10 Дискусия

Езиковедски секции

Зала 124

Модул: Публичното говорене

Модератор: Надежда Сталянова

11:45 – 12:05 Нела Мартинкова (Масариков университет, Чехия)

Евроезикът – връщане в миналото?

12:05 – 12:25 Райна Камберова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Езиковата политика в Украйна през последните 20 години

12:25 – 12:45 Надежда Сталянова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Памет, спомен, или *deja vi* в политическото говорене

12:45 – 13:05 Андреана Ефтимова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Какво „помни“ популярната преса?

13:05 – 13:20 Дискусия

13:20 – 14:30 Обедна почивка

Модул: Лексикография и когнитивистика

Модератор: Елена Крейчова

14:30 – 14:50 Яна Сивилова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Общностната памет в пословиците

14:50 – 15:10 Максим Стаменов (Институт за български език)

Ключекът като артефакт на споделената памет

15:10 – 15:25 Елена Крейчова (Масариков университет, Чехия)

Език и памет в списание „Роден глас“ (издание на българското малцинство в Чехия)

15:25 – 15:45 Мария Ракова (Масариков университет, Чехия)

Пробуждането на индивидуалната и колективната памет чрез детския език в романа „Как вълците ме изядоха“ на Ирена Доускова

15:45 – 16:00 Дискусия

16:00 – 16:15 Кафе пауза

16:15 – 16:35 Палмира Легурска (Институт за български език)

Как се правят съпоставителни лексикални анализи (и имат ли те почва у нас)?

16:35 – 16:50 Надежда Николова (Институт за български език)

Фразеологичното богатство в творчеството на Христо Ботев

16:50 – 17:00 Дискусия

18:30 Коктейл пред Аулата за всички участници в конференцията

27 април 2013 г. (събота)

Нова конферентна зала

Модератор: Николай Чернокожев

10:00 – 10:20 Николай Папучиев, Николай Чернокожев (СУ „Св. Климент Охридски“)

Епос и комикс: разноезичия на помненето

10:20 – 10:40 Наталия Христова (СУ „Св. Климент Охридски“)

За една фармакология на паметта и вниманието в съвременното образование по литература

10:40 – 11:00 Атанаска Методиева (ЮЗУ „Неофит Рилски“)

Паметта дава сигнал – паметта говори. Писмата на Анна Баркова

11:00 – 11:20 Поли Муканова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Паметта на архива: първи читатели и прочити в Народната библиотека

11:20 – 11:40 Божана Филипова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Мет-ем-психоза, мит и интертекст: паметта като техника на литературното

композиране в „Одисей” на Джойс

11:40 – 11:55 Дискусия

Първа зала

Модератор: Цветана Хубенова

10:00 – 10:20 Дарин Тенев (СУ „Св. Климент Охридски“)

Върху постулатите на паметта

10:20 – 10:40 Ирен Александрова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Паметта като живо време

10:40 – 11:00 Цветана Хубенова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Мнемозина и наративът на (литературните) истории – по следите на Лорънс Стоун

11:00 – 11:20 Филип Стоилов (СУ „Св. Климент Охридски“)

Разказът като припомняне в романа „История на окото” на Жорж Батай

11:20 – 11:40 Гургана Златкова (СУ „Св. Климент Охридски“)

За някои (не)присъстващи творби в стихосбирките на Васил Видински – ВБВ

11:40 – 11:55 Дискусия

Нова конферентна зала

Модератор: Адриана Дамянова

13:00 – 13:20 Румяна Станчева (СУ „Св. Климент Охридски“)

Памет за родното в сюрреалистичните изображения на Жорж Папазов

13:20 – 13:40 Дияна Николова, Соня Александрова (ПУ „Паисий Хилендарски“)

Митологичното име в полето на културната памет (*име и разказ* в литературната 1953/54 година)

13:40–14:00 Магдалена Костова-Панайотова (ЮЗУ „Неофит Рилски“)

Разноезичната памет: пиесите на Милорад Павич – възможен свят, отвъд „Замърсеното време”

14:00 – 14:20 Адриана Дамянова (СУ „Св. Климент Охридски“)

„Ангелски езици” на Димитър Динев: „И словото стана плът”

14:20 – 14:40 Радостина Петрова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Регионализъмът в романите „Правек и други времена” и „Дом дневен, дом нощен” на О. Токарчук – между конкретиката и митологизацията

14:40 –14:55 Дискусия

Първа зала

Модератор: Кристина Йорданова

13:00 – 13:20 Росица Димчева (СУ „Св. Климент Охридски“)

Фразеологично мислене и автентично слово (върху материали от българската литература от втората половина на ХХ век)

13:20 – 13:40 Розалия Александрова (Медицински университет, Пловдив)

Методологични основи на първичния език на текста

13:40 – 14:00 Младен Енчев (ШУ “Епископ Константин Преславски”)

Мемоарното детство

14:00 – 14:20 Павел Филипов (ЮЗУ „Неофит Рилски“)

Военната памет в творчеството на Лев Толстой

14:20 – 14:40 Десислава Узунова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Паметта като раздвояване. Отношения между „човек” и „вълк” в „Трактат за Степния вълк” от Херман Хесе

14:40 – 14:55 Дискусия

14:55 – 15:10 Кафе пауза

Нова конферентна зала

Модератор: Анжелина Пенчева

15:10 – 15:30 Анжелина Пенчева (ЮЗУ “Неофит Рилски”)

Белезниците на паметта. Нежеланата памет в живота и прозата на Милан Кундера

15:30 – 15:50 Кристина Йорданова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Образи на родината в сборника „Ръж” на Ангел Каралийчев

15:50 – 16:10 София Ангелова (БУ „Проф. Асен Златаров“)

Амнезия и идентичност (наблюдения върху романите „Жълтата къща” на Дончо Цончев” и „Везни” на Павел Вежинов)

16:10 – 16:30 Ани Бурова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Памет и антиутопия

16:30 – 16:50 Деница Венкова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Интуиция, про-зрение и двойственост в творчеството на Дора Габе

16:50 – 17:10 Илвие Конедарева (СУ „Св. Климент Охридски“)

Поколение и памет в романа „Германия – мръсна приказка” на Виктор Пасков

17:10 – 17:30 Мария Чорбаджиева (ЮЗУ „Неофит Рилски“)

Трансформация на реалността във „Войната със саламандрите” от Карел Чапек

17:30 – 17:50 Катерина Клинкова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Памет, време и меланхолия в стихотворението „Сплеен“ на Томас Сърнс Елиът

17:50 – 18:00 Дискусия

Езиковедски секции

Зала 124

Модул: Граматика

Модератор: Петя Осенова

9:30 – 9:50 Атанаска Тошева (ПУ „Паисий Хилендарски“)

Структурно-функционален статус на славянобългарския език („История во кратце о болгарском народе словенском” на йеросхимонах Спиридон)

9:50 – 10:10 Петя Осенова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Славянската памет: Българският език и Граматика на зависимостите

10:10 – 10:30 Станка Панова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Модел за преподаване на префигурани глаголи в българистичното чуждоезиково обучение

10:30 – 10:50 Дискусия

10:50 – 11:20 Кафе пауза

11:20 – 11:40 Станислава Кънчева (СУ „Св. Климент Охридски“)

За явлениято „морфологична многозначност“

11:40 – 12:00 Велислава Стойкова (Институт за български език)

Последното стихотворение на Владимир Висоцки

12:00 – 12:20 Мая Велева (СУ „Св. Климент Охридски“)

Дискурсът на спомена в литературното Аз-повествование

12:20 – 13:30 Обедна почивка

Модул: Компаративистика

Модератор: Надежда Делева

13:30 – 13:50 Красимира Петрова (СУ „Св. Климент Охридски“)

Асоциативно-вербални полета на концепта ‘паметник’ в руски и български език

13:50 – 14:10 Надежда Делева (СУ „Св. Климент Охридски“)

Концепт „памет“ – лексикографическите описания в руското и българското езиково пространство

14:10 – 14:30 Олга Сорока (Львовски национален университет „Иван Франко“ и СУ „Св. Климент Охридски“)

Българско-украински и украинско-български речници, разговорници, учебни помагала от края на ХХ – началото на ХХІ век

14:30 – 14:50 Radostina Vladkova Iglkova (Shumen University)

Patterns of involvement and detachment – Trade-offs between efficiency and effectiveness in online editions of Cosmopolitan Magazine (an English–Bulgarian comparative study)

14:50 – 15:10 Дискусия

15:10 – 15:30 Кафе пауза

15:30 – 15:50 Mariya Bagasheva-Koleva (SWU – Blagoevgrad)

The case of lexicalized diminutive nouns in some Slavic languages

15:50 – 16:10 Божана Нишева (Славянски институт при Академията на науките на Чешката република, СУ „Св. Климент Охридски“)

Новите български и чешки сложни думи през призмата на „словообразователната памет“ на двата езика

16:10 – 16:30 Мирена Пацева (СУ „Св. Климент Охридски“)

За механизма на говоренето и разбирането в древноиндийския текст на Бхартрихари

16:30 – 16:50 Дискусия